

SZAKIRODALOM

Az új Munka Törvénykönyve hatályba lépését követően megjelent kommentárok ¹

Egy új kódex hatályba lépése alapjaiban változtathatja meg egy jogág jogalkalmazási gyakorlatát és ezzel együtt jogirodalmát is. E folyamat kezdetének lehettünk tanúi a 2012. év elejétől, amikor az új Mt. hatályba lépését követően sorra jelentek meg az új törvény elemző kommentárok. Az alábbiakban röviden az ebben az időszakban megjelent, az új munka törvénykönyvét elemző köteteket vesszük sorra:

1. Kardkovács Kolos (szerk.): Az új munka törvénykönyvének magyarázata. Budapest, 2012, HVG Orac.

A HVG Orac ajánlása szerint „az új Mt-t előkészítő szakmai csapat ügyvéd tagjai” (Pál Lajos, Lőrincz György, Pető Róbert) írták a 2012. év elején megjelent kommentárt, kiegészülve Kozma Anna szerzővel és Kardkovács Kolos szerkesztővel. A kötet az új Mt elfogadását követően elsőként jelent meg a kommentárok közül, amelyet röviddel ezután követett Lőrincz György tollából „Az új Mt. hatálybalépése, az átmeneti rendelkezések” című kiegészítő kötet, amely az alapkommentárhoz kapcsolódva dolgozza fel a törvény hatályba lépésével kapcsolatos (és az Mt-t módosító) szabályokat (az Mth-t).

A kommentár közel ötszáz oldal terjedelmű. Az egyes jogintézményeket magyarázó szövegek összefüggéseket ismertetnek meg az olvasóval, a dogmatikai alapok, a jogalkotás célja és a korábbi jogszabály alapján kialakult bírói gyakorlat ismertetése egyaránt segíti az olvasót az új szabályok megismerésében. Szerzők helyzetükből fakadóan nem csupán bemutatják az új rendelkezéseket, hanem segítséget nyújtanak kommentárjaikkal az új szabályok alkalmazásához. A kommentár CD melléklettel került forgalomba, amely az új Mt. alkalmazásához szükséges iratmintatárát tartalmaz.

2. Bankó Zoltán – Berke Gyula – Kajtár Edit – Kiss György – Kovács Erika: Kommentár a munka törvénykönyvéhez. Budapest, 2012, Complex Kiadó; Munkajogi e-kommentár (e-munkajog). Budapest, 2012, Complex Kiadó; Munkajogi kézikönyv. 2013. Budapest, 2012, Saldo Kiadó.

A Pécsi Tudományegyetem szerzői gárdája három különböző terjedelmű és tartalmú kommentárral jelentkezett az új Mt. hatályba lépését követően. Nyomtatásban a Kom-

¹ A 2. és a 4. pontban szereplő ismertetéseket Békési László, az 1. és 3. valamint az 5-8. pontban szereplő ismertetéseket Bankó Zoltán írta.

mazásával – képes együttműködni a CompLex Jogtárral és Jogtár Pluszal valamint a szakmai jogtárakkal, aktualizálva ez által a szolgáltatást. Az e-kommentár terjedelmét és tematikáját tekintve is kiemelkedik a hazai nyomtatott formátumok közül: több, mint 100 ív (az első megjelenést követően folyamatosan bővülő) terjedelmű, amelyben bőséges dogmatikai, Európai Unió munkajogi ismeretek is szerepelnek, lehetőséget adva olyan problémák tárgyalására is, amelyet a nyomtatott formátumok terjedelme ne enged meg. Lényeges kiemelni, hogy a kiadó törekszik az e-kommentár és az azzal kapcsolatos információk folyamatos aktualizálására, így a kiadáshoz kapcsolódó internetes oldalon is folyamatos tájékoztatást nyújtanak a kommentár utolsó időállapotáról és a tartalmak frissítési lehetőségeiről.

Az említett kommentár az elsők között jelent meg a piacon, az e-kommentárt illetően pedig jelenleg is egyedülálló vállalkozással találkozhat az olvasó. A kommentárok megjelenési sorát a „Munkajogi kézikönyv 2012” elnevezésű zárta, amely a Saldo Zrt. és a Complex Kiadó együttműködése keretében, a Saldo Gazdálkodási Kézikönyvek sorozatban jelent meg. Célja a törvény szabályainak megismertetése, a mindennapok gyors jogalkalmazásának elősegítése, a fenti két műhöz képest lényegesen rövidebb terjedelemben (395 oldalon) és az egyes törvényhelyekhez kapcsolódóan lényegesen rövidebb magyarázatokat tartalmaz.

3. Cséffán József: A munka törvénykönyve és magyarázata. Szeged, 2012, Szegedi Rendezvényszervező Kft.

A Szegedi Rendezvényszervező Kft. gondozásában jelent meg Cséffán József „A Munka Törvénykönyve és magyarázata” című kommentárja. A kommentár korábbi Mt-t magyarázó változatai jól ismertek a magyar munkajoggal foglalkozók körében: hosszú évek alatt kiérlelt, a jogalkalmazást nem csak ismerő, hanem alakító szerző tollából írtakat sokan hivatkozták és hivatkozzák. Az új Mt-t magyarázó szöveg is a megszokott igényességgel, aprólékossággal, kritikai szemlélettel íródott. Az új kommentár 794 oldal terjedelmű, tartalmazza az új Mt. hatályos szövegét, a kapcsolódó háttér-jogszabályokat, a rendelkezésekhez fűzött magyarázatokat, a bírósági ítélezési gyakorlat változatlanul irányadó eseti döntéseit, a Legfelsőbb Bíróság kollégiumi állásfoglalásait, jogegységi határozatait, az Alkotmánybíróság határozatait. Az egyik legnépszerűbb hazai kommentár méltó utódja a mű, melynek népszerűségét jól mutatja, hogy a kiadó 2014 elejére már a második (aktualizált) kiadás megjelentetését tervezi.

4. Horváth István – Szabó Tibor: Munkajogi Navigátor. Az új Munka Törvénykönyve gyakorlatban. Budapest, 2012, Adónet.hu Zrt.

A munka világa valamennyi szereplője számára rendkívüli gyakorlati hasznossággal bíró könyv jelent meg Dr. Horváth István címzetes egyetemi docens, ügyvéd és Dr. Szabó Tibor ügyvéd tollából. A szerzők elsődlegesen a gazdasági szektor vállalati szereplőinek,

munkáltatóknak szánták a könyvet, azonban a könyv egészét, tartalmát tekintve világos és hatékony segítséget nyújt a teljes munkaerőpiac mindennapi gyakorlatához.

Az új Munka Törvénykönyve hatályba lépése minden munkahelyen új munkajogi gyakorlatot követel, amelynek kialakítása folyamatához elengedhetetlen a szabályozás és gyakorlati alkalmazásának ismerete. Ehhez a könyv hatékony és jól használható segítséget nyújt. Részleteiben bemutatja az új munkajogi kódexet érintő újdonságokat és a változatlanul alkalmazható szabályokat is, mindezt érthető, világos és kellően részletes szakmai magyarázattal, értelmezéssel megtámogatva.

A könyv szerkezetét tekintve sorrendben végigtárgyalja – a törvényszöveg mellett – a 2012. évi I. törvény valamennyi szakaszát. Formai tagolását tekintve jól áttekinthető, vastagon szedve jelenik meg a törvényszöveg, majd - belső címekekkel tagoltan - következik a magyarázat. Ennek során felhívták a szerzők a törvényjavaslat indokolását is, szükség esetén pedig más jogszabályok meghatározó részleteit is felidéztek.

A könyv részét képezi az új Munka Törvénykönyve szabályai alapján kidolgozott munkajogi iratmintatár, amelynek felhasználásával a vállalati munkaszervezet hatékonyan átváltható az új törvénynek megfelelő munkajogi gyakorlatra. Az internetről letölthető iratmintákhoz használati útmutatót is adnak a szerzők. A könyv vásárlói a könyvben található kód megadásával szerkeszthető és cégre adaptálható formában juthatnak hozzá a iratmintákhoz, amelyek között munkaszerződés, versenytilalmi megállapodás, tanulmányi szerződés, tájékoztatás, fizetési felszólítás, közös megegyezéses megszüntetés, felmondás, illetve munkaviszony megszűnésére vonatkozó elszámolási minta is található. Az iratmintákat Dr. Szabó Tibor szerkesztette.

A Munkajogi Navigátor első kiadása 2012. februárjában jelent meg, 2012. júliusában pedig a könyv második, bővített és módosított kiadása látott napvilágot, amely már tartalmazza az Mth. rendelkezéseit is.

A Munkajogi Navigátor tartalmában koncentrált, kifejezetten az érthetőségre törekvő kiadvány. Gyakorlati haszna a munkáltatók és munkavállalók szempontjából vitathatatlan. Egyszerű és gyors megoldást kínál a konkrét szabályhelyek és azok gyakorlati alkalmazása tekintetében. Ehhez kifejezetten nagy segítséget nyújtanak a könyvben alkalmazott szövegformátumok is.

Lényeges kiemelni, hogy a szerzők és a kiadó is törekszik a kiadvány és az azzal kapcsolatos információk folyamatos aktualizálására, így könyv kiadásához kapcsolódó internetes oldalakon is folyamatos tájékoztatást nyújtanak előfizetői hírekben a változásokról.

5. Dudás Katalin – Horváth István: A régi és az új munka törvénykönyve összehasonlítása. Budapest, 2012, Novissima Kiadó.

Egy új kódex hatályba lépésekor a gyakorlati jogalkalmazók első kérdése általában az, hogy az új szabályok a korábbiakhoz képest mennyiben mások, mi változott és mi nem. A szerzőket és a kiadót a könyv összeállításakor az a cél vezérelte, hogy segítsék az átállást a régi munkajogi kódexről az újra. Ennek érdekében a kiadvány „tükrös” szerkezetben, párhuzamosan, paragrafusról paragrafusra mutatja be az új és a korábbi munkajogi kódex rendelkezéseit, kiemelve a szabályozásban bekövetkezett fontosabb változásokat, továbbá az érintett szakaszokat követően szerepeltette az átmeneti szabályokat is (amely nem egyszerű feladat akkor, amikor a jogintézmények a korábbiakhoz képest eltérő szerkezeti egységekben szerepelnek, és más a struktúrájuk az egyes szakaszoknak is).

Az összehasonlítás mellett szerzők nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy ne csupán az új szabályokra való átállást segítsék, ennek érdekében az egyes rendelkezések után megtalálható a kapcsolódó, a szabályok tartalmának vagy szellemének továbbélése okán a jövőben is irányadó ítélkezési gyakorlat. Ily módon válnak könnyebben értelmezhetővé az újonnan megfogalmazott rendelkezések.

Kiemelendő megoldás a törvénytől való eltérés grafikus ábrázolása, amellyel más kiadványokban ez idő szerint nem találkozhatunk. Az elképzelés azon alapul, hogy különböző szimbólumok jelzik az egyes szakaszok előtt, hogy azoktól milyen irányú eltérést enged a törvény.

6. Bálint Adrienn – Lórodi László: Egységes szerkezetbe foglalt Munka Törvénykönyve magyarázatokkal a munkaadók számára a 2012. évi I. törvény alapján. Budapest, 2012, MGYOSZ.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége már hosszú évek óta közlésezi a Munka Törvénykönyve magyarázatát; ezt a hagyományt követi Bálint Adrienn és Lórodi László az új Mt. kommentárjával is. A célkitűzés és a terjedelem hasonló a korábbi években megszokottakhoz azzal, hogy az új jogszabály esetében a szerzők törekedtek a megértés még nagyobb támogatására, és ezt összehasonlító táblázatok, összefoglalók szolgálják. A címben szereplő célkitűzést, azaz azt, hogy a mű elsősorban a munkaadók számára készült, a szerzők azzal érik el leginkább, hogy nagy hangsúlyt helyeznek a törvénytől való eltérési lehetőségek bemutatására, ezek alkalmazásának munkáltatók általi kiaknázhatóságára.

7. Rátkai Ildikó: Az új Munka Törvénykönyve - gyakorlati alkalmazása és összevetése a korábbi szabályokkal. Budapest, 2012, Menedzser Praxis Szakkönyvkiadó.

Sok szempontból jól alkalmazható megoldás a kommentárok esetében, ha azok ügynevezett kivehető lapos szerkezetben készülnek, megkönnyítve ezzel az aktualizálásukat. Ilyen

új Mt. kommentárt a kivethető lapos kötetek specialistája, a Menedzser Praxis Szakkiadó jelentetett meg elsőként a 2012. év januárjában. A kötet a korábbi és az új Munka Törvénykönyve szabályainak összehasonlító, gyakorlati szemléletű elemzését tűzte ki célul, ez a gondolat képezi a munka gerincét. A kivethető lapos szerkezetének köszönhetően a közölt tudásanyag negyedévente folyamatosan bővül, aktualizálódik, követi a törvény módosításait, a jogalkalmazás alakulását naprakészen képes bemutatni (ez az előny már jól kihasználható volt a 2012. évben is az Mth. hatályba lépéséhez kapcsolódóan).

8. Bodnár Lilla: Az új munka törvénykönyve munkavállalóknak. Kártyás Gábor – Takács Gábor: Az új munka törvénykönyve munkáltatóknak. Budapest, 2012, Complex Kiadó.

Rövid, lényegre törő kommentárokat adott közre a Complex Kiadó a munkajogi kis-könyvtár sorozatában, külön kis kötetben téve közzé a munkavállalóknak és külön kötetben a munkáltatóknak szánt magyarázatokat. A szerzők ebben a terjedelemben vázlatosan, ám lényegre törően mutatják be az új szabályokat, elsősorban a változásokat kiemelve.

*Bankó Zoltán
Békési László*